

ciální péče. Jest tudíž odvolání proti rozhodnutí zemské správy politické, odnášejícímu se k takovému předpisu, podati ve lhůtě 14 dnů, ode dne doručení, a to u zemské správy politické. V daném případě bylo odvolání stěžovatelovo sice ještě ve lhůtě poštovnímu úřadu k dopravě odevzdáno, avšak stěžovatelem podle jeho vlastního doznání řízeno nikoliv na jediné příslušné místo podací, totiž zemskou správu politickou, nýbrž na ministerstvo sociální péče. Došlo-li pak odvolání ono zemské správě politické teprve po uplynutí zákonné lhůty, musí si stěžovatel, jenž byl řádně poučen o opravných prostředcích, sám přičísti zodpovědnost za nedodržení zmíněné lhůty a nemůže poukazovati na to, že mohl žalovaný úřad odvolání ještě včas sám odeslati zemské správě politické.

(Nález Nejvyššího spr. soudu z 9. 3. 1922, č. 3205/22.)

Podle § 1., odst. 5. úr. zák. v původním znění nelze pokládati kutby na vyhrazené nerosty za podniky podrobené úrazové povinnosti pojistné podle tohoto zákona.

Úrazová pojišťovna dělnická v Praze prohlásila podnik stěžovatelčin »Práce kutací v okolí M.« za povinný pojištěním podle úraz. zák.

Místodržitelství v Praze a ministerstvo sociální péče dotčený výměr potvrdily, poněvadž kutací podniky nelze považovati za doly a nevztahuje se tedy k nim, pokud nejsou zařízeními při stávajícím již hornickém podniku, ustanovení předposledního odstavce § 1. úraz. zák. (v původním znění).

Nejvyšší správní soud zrušil toto rozhodnutí pro nezákonnost po této úvaze: úr. zákon dal v 5. odst. svého § 1. (pův. znění) zřejmě na jevo, že chce ponechati úrazové pojištění dělníků a výkonných úředníků, zaměstnaných v dolech na vyhrazené nerosty a v zařízeních k nim náležejících zvláštní zákonné úpravě. Zákon vyloučil z úrazového pojištění a zvláštní úpravě vyhradil podle originálního textu »Bergwerke auf vorbehaltene Mineralien«. Jest otázka, co sluší rozuměti výrazem »Bergwerke«. Podle názoru nejvyššího správního soudu nelze již proto hledati odpověď v obec. zák. horním, že terminologie tohoto zákona, pokud užívá výrazu »Bergwerk«, není přísně technická. Máť ob. zák. horní ustanovení, z nichž lze souditi, že slovo »Bergwerk« označuje užší pojem, to jest vlastní dobývání nerostů (§ 40. ob. zák. hor.) a že tedy činnost přípravná a vlastní těžbu předcházející, jako zejména díla kutná nejsou v pojmu »Bergwerk« obsažena. Tak zejména ustanovení §§ 7., 41., 108., 123. atd. Jsou však naproti tomu jiná ustanovení ob. zák. hor., na př. § 2 (slova »auf Bergwerksangelegenheiten«) a dále § 172 a 173 (ve spojení s § 170, odst. 1), v nichž slova »Bergwerk« užívá se nepochybně ve smyslu širším, který zahrnuje i výhradnou kutbu a — jak sluší za to míti — díla kutná vůbec.

Sluší tedy otázku, co jest rozuměti »doly na vyhrazené nerosty« (Bergwerke auf vorbehaltene Mineralien) řešiti toliko s hlediska účelu úrazového zákona.

Zákon tento podrobil pojistné povinnosti řadu podniků, jež určil jednak podle způsobu nebo předmětu výroby (jako továrny, hutě, loděnice, lomy, stavební práce atd.), jednak podle technických prostředků při provozování používaných (jako na př. látek výbušných).

K prvé skupině náleží též doly na nevyhrazené nerosty. Důraz spočívá zřejmě na tom, že jde o podnikání, jehož účelem jest těžba nerostů nevyhrazených. Technické stadium provozování, k tomuto cíli směřujícího, jest lhostejno.

Stejně dlužno však rozuměti výluce obsažené v § 1. odst. 5. cit. zák.

(původ. znění), podle níž »doly na vyhražené nerosty« jsou z dosahu tohoto zákona vyjmuty. Sluší tedy i »doly na vyhražené nerosty« rozuměti veškeré provozování, směřující k těžbě nerostů vyhražených bez ohledu na to, zdali jde o vlastní dobývání nerostů vyhražených, či teprve o přípravné stadium, jakým jest kutání, a zejména kutby výhradné, neboť i toto podnikání spadá pod pojem »dolů na vyhražené nerosty« ve smyslu zákona o úrazovém pojišťování. Zdali a jakým způsobem postaral se zvláštní zákon, na nějž § 1, odst. 5. úraz. zákona (pův. znění) odkazuje, o pojištění osob zaměstnaných při dílech kutných, nemůže padati na váhu.

(Nález nejv. spr. soudu z 31. 1. 1922, č. 1264/22.)

c) Pensijní:

Poněvadž státní správa má nárok na převod premiové rezervy ve smyslu ustanovení § 68. pens. zák., nemůže býti vrácení premii realizováno pro pojištěnce, jenž přešel do služby vyňaté podle § 2:3 nového pens. zák. z pojistné povinnosti (§ 25:6 pens. zák.) po 1. 7. 1920.

V. K. pojištěna byla u zemské úřadovny I Všeob. pens. ústavu v Praze od 16. 8. 1915 do 30. 6. 1921 ve službách stát. obil. ústavu v Praze. Dne 15. 7. 1921 nastoupila službu u berní správy. Žádost, pokud se týče žalobu V. K. za vrácení premii zemská úřadovna I, pokud se týče rozhodčí soud pro pens. poj. v Praze, zamítly vzhledem k ustanovení § 25:6 nového pens. zák. a vzhledem k tomu, že přestup do státní služby stal se 15. 7. 1921, t. j. po 1. 7. 1920 (čl. 4. a 18. prov. nař. k pens. zák. z 30. 12. 1920, č. 693 Sb. z. a n.) a státní správa ve smyslu § 68 pens. zák. má nárok na převod premiové rezervy. Ježto ustanovení § 25:6 pens. zák. jest důsledkem ustanovení § 68 téhož zákona, zůstává ovšem po náhledu rozhodčího soudu žalobkyni vyhrazen nárok proti Všeob. pens. ústavu z bezdůvodného obohacení v tom případě, kdyby stát svých nároků na převod premiových rezerv vůbec neuplatnil.

(Nález rozhodčího soudu pro pens. poj. v Praze, Zemská úřadovna I ze 24. 3. 1922, č. j. Čp. 10/22.)

5

Zákony, nařízení, výnosy a vyhlášky.

Péče bytová.

Zákon ze dne 27. dubna 1922, č. 130, o ochraně nájemníků.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

O výpovědi.

§ 1. — ⁽¹⁾ Pronajimatelé bytů mohou vypovědět smlouvu nájemní nebo podnájemní jen, svolí-li k tomu okresní soud, v jehož obvodě jest byt. Svolení k výpovědi budiž dáno pouze z důležitých důvodů.

⁽²⁾ Za důležitý důvod buď pokládáno zvláště:

1. nezaplatil-li nájemník smlouveného nebo v přípustné míře zvýšeného (§§ 8 až 13, 15, 16 a 21 nájemného, byv po uplynutí obvyklé nebo ku placení nájemného ujednané lhůty upomenut, do konce lhůty, kterou mu pronajimatel alespoň na 24 hodiny od upomínky povolil;

2. byl-li nájemník odsouzen pro trestný čin, který se stíhá z úřední moci, spáchaný na pronajimateli;